

DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI APIE INFORMAVIMO IR PARDAVIMO SKATINIMO PROGRAMAS



Kas yra informavimo apie žemės ūkio produktus ir jų pardavimo skatinimo programa?

Informavimo apie žemės ūkio produktus ir jų pardavimo skatinimo programa yra nuoseklus viešinimo ir informavimo priemonių (veiksmų) rinkinys.

Šios programos skirstomos į *daugiašales* ir *paprastąsias*:

Daugiašalė programa – programa, kurią įgyvendina bent dvi organizacijos iš mažiausiai dviejų ES valstybių narių arba viena ar daugiau ES organizacijų ir kurios įgyvendinimą iš dalies finansuoja Europos Sąjunga. Šių programų įgyvendinimą administruoja Europos Komisijos Mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA).

Paprastoji programa – programa, kurią įgyvendina viena ar kelios organizacijos iš tos pačios ES valstybės narės ir kurios įgyvendinimą iš dalies finansuoja Europos Sąjunga. Lietuvos paramos gavėjų vykdomų paprastųjų programų įgyvendinimą administruoja Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

Iš kokių priemonių (veiksmų) susideda paprastoji programa?

Programoje, priklausomai nuo siekiamų tikslų, gali būti numatomos skatinimo veiklos ir informacinės kampanijos, susidedančios iš tokių priemonių, kaip:

- reklama prekybos vietose (degustacijos, informaciniai standai ir kt.),
 - reklama socialiniuose tinkluose,
 - reklama televizijoje, radijuje, spaudoje bei internetiniuose portaluose;
 - straipsniai spaudoje bei internetiniuose portaluose,
 - lauko reklama (informaciniai standai),
 - dalyvavimas renginiuose (pvz. tarptautinėse parodose, mugėse, festivaliuose),
 - verslo susitikimai (B2B),
 - renginiai profesionalams ir vartotojams (pvz. seminarai, produktų pristatymo renginiai),
 - reklaminės priemonės (pvz. lankstinukai, katalogai, suvenyrai, verslo dovanos),
 - renginių rėmimas
- ir t.t.

Kokioje srityje gali būti įgyvendinama paprastoji programa?

Programos sritis turi atitikti Europos Komisijos kasmet tvirtinamos metinės darbo programos prioritetus. Su 2024 m. darbo programa ir ankstesnių metų programomis galima susipažinti [čia](#).

Kokiose šalyse gali būti įgyvendinama paprastoji programa?

Programa gali būti įgyvendinama kaip Europos Sąjungos vidaus rinkoje (šalyse narėse), taip ir trečiojoje šalyse. Nuo to, kokioms rinkoms skirta programa, priklauso jos finansavimo dydis – Europos Sąjunga finansuoja 70 proc. vidaus rinkoje vykdomų programų tinkamų išlaidų ir 80 proc. trečiojoje šalyse vykdomų programų tinkamų išlaidų. Likusi dalis finansuojama pareiškėjo lėšomis.

Kas gali būti paprastosios programos pareiškėju?

Pareiškėju gali būti tik ūkio subjektas (pvz. asociacija), atstovaujantis tam tikram žemės ūkio ir maisto produktų sektoriui arba produktui ir atitinkantis Europos Komisijos nustatytus kriterijus. Konkretus maisto produkto gamintojas ar pardavėjas pareiškėju būti negali. Išsamūs reikalavimai pareiškėjų tinkamumui yra pateikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1144/2014 7 straipsnyje bei Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2015/1829 1 straipsnyje.

Iš ko susidaro paprastosios programos paraiška?

Paraišką sudaro dvi dalys – administracinė forma, pildoma elektroninėje sistemoje (A dalis) ir techninis projekto aprašymas, įkeliamas PDF formatu (B dalis) bei priedai. A dalyje pildomos struktūrinės administracinės formos, kur įrašoma informacija apie dalyvius, pateikiamos teisinės deklaracijos ir nurodomi kontaktiniai asmenys. Joje taip pat pateikti kai kurie kvietimui teikti pasiūlymus būdingi klausimai, įskaitant pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, kurie iš esmės bus naudojami programai stebėti. B dalis – tai aprašomoji pasiūlymo dalis, techninis projekto ir planuojamos veiklos, darbo paketų, sąnaudų ir kt. aprašymas. Paraiška teikiama anglų kalba, tačiau ją galima teikti ir lietuviškai, bet tokiu atveju rekomenduojama pateikti visos techninės dalies (B dalies) vertimą į anglų kalbą, kuris turėtų būti geros kokybės ir neturėtų skirtis nuo dokumento originalo.

Kur ir kaip teikiama programos paraiška?

Kiekvienų kalendorinių metų pradžioje Europos Komisija skelbia kvietimus teikti paraiškas (2024 m. kvietimas paskelbtas š. m. sausio 18 d.) pagal kiekvieną metinės darbo programos prioritetą. Šiemet paraiškas teikti bus galima iki gegužės 14 d, per nurodytą laikotarpį pareiškėjai turi patalpinti savo paraiškas prie atitinkamo kvietimo (paraiška teikiama internetu). Tam, kad galėtumėte pateikti paraišką, jūsų organizacija turi būti registruota Paramos gavėjų [registre](#). Informaciją apie paskelbtus kvietimus teikti paraiškas bei nuorodą į paraiškų teikimo portalą galima rasti EK Mokslinių tyrimų vykdomosios įstaigos (REA) interneto [svetainėje](#). Kvietimai teikti paraiškas yra patalpinti Europos Komisijos Finansavimo ir konkursų portale: [paprastosioms programoms](#) ir [daugiašalėms programoms](#).

Kaip sužinoti, ar mano pateiktai programai patvirtintas finansavimas?

Po to, kaip baigiasi kvietimo teikti paraiškas terminas, pateiktas paraiškas vertina Europos Komisijos atrinkti nepriklausomi ekspertai. Vertinimas trunka apie 5 mėnesius. Rugsėjo-spalio mėnesiais Europos Komisija pradeda siųsti už programų administravimą atsakingoms institucijoms pranešimus apie atrinktas programas.

Atitinkamos šalies institucija (Lietuvoje – Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos) informuoja pareiškėjus apie tai, ar jų teikta(-os) paraiška(-os) buvo atrinkta(-os) finansuoti. Einamųjų metų pabaigoje atrinktų programų pareiškėjai ir Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos pasirašo dotacijos [susitarimą](#). Iki sutarties pasirašymo pareiškėjas turi atlikti programą įgyvendinančių subjektų atranką.

Kokie teisės aktai reglamentuoja paprastosios programos įgyvendinimą?

Su paprastųjų programų įgyvendinimą reglamentuojančiais Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktais galima susipažinti [čia](#).

Kiek trunka paprastoji programa?

Programos trukmė gali būti nuo 1 iki 3 metų. Programos ataskaitinis laikotarpis yra 12 mėnesių.

Kada teikiamos paprastosios programos įgyvendinimo ataskaitos?

Programos įgyvendinimo ataskaitos bei mokėjimo prašymai teikiami Žemės ūkio agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos pasibaigus kiekvienam programos ataskaitiniam laikotarpiui. Kartu su programos įgyvendinimo ataskaitomis teikiami patirtas išlaidas pagrindžiantys dokumentai bei priemonių įvykdymo įrodymai (privalomą ženklumą turintys reklaminės medžiagos pavyzdžiai, vaizdiniai įrodymai, susitikimų dalyvių sąrašai ir kt.).

Be to, prieš pradėdant įgyvendinti programą ir pasibaigus kiekvienam jos ataskaitiniam laikotarpiui turi būti atliktas programos priemonių poveikio rezultatų vertinimo tyrimas, kurio rezultatai pateikiami kartu su programos įgyvendinimo ataskaitomis. Vertinimas atliekamas taip, kaip aprašyta programoje, jį turi atlikti atsirinktas nepriklausomas išorės subjektas.

Ar galima programos įgyvendinimo metu reklamuoti prekių ženklus?

Paprastoji programa negali būti skirta prekių ženklų reklamai. Prekių ženklai ant programos produktų bei informacijos teikimo ir pardavimo skatinimo medžiagos (lankstinukai, katalogai ar pan.) gali būti matomi tik demonstruojant ir degustuojant produktus. Tokiu atveju prekės ženklai gali būti rodomi, jeigu:

- programoje pateiktas pagrindimas, kodėl matomi prekės ženklai yra būtini siekiant programos tikslų;
- visiems pareiškėjo nariams suteiktos vienodos galimybės pateikti savo prekių ženklus. Pareiškėjas turi saugoti įrodymus, kad tokia galimybė buvo suteikta visiems jo nariams;
- kai naudojama produkcija su matomais prekių ženklais, vienodomis sąlygomis turi būti pateikiama ne mažiau kaip trijų skirtingų gamintojų ir ne mažiau kaip penkių skirtingų prekės ženklų produkcija;
- užtikrinamos kitos Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2015/1831 5 – 8 straipsniuose nurodytos prekės ženklų matomumo sąlygos.

Kaip turi būti įgyvendinama paprastoji programa?

Paprastoji programa turi būti įgyvendinama taip, kaip yra aprašyta Europos Komisijos sprendimu patvirtintoje programoje, laikantis dotacijos susitarimo sutarties nuostatų, Europos Sąjungos bei nacionalinių teisės aktų. Be to, programa turi būti įgyvendinama nešališkai ir objektyviai, vengiant interesų konflikto.

Kur galėčiau daugiau sužinoti apie šias programas?

Daugiau informacijos rasite:

- REA [tinklapyje](#);
- VšĮ Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos [tinklapyje](#).

Be to, Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas kartu su REA kasmet organizuoja potencialiems pareiškėjams skirtą dviejų dienų nuotolinį renginį „Info diena“, kurio dalyviai turi galimybę išgirsti Europos Komisijos ir REA atstovų pranešimus, paramos gavėjų atsiliepimus apie pardavimo skatinimo programų įgyvendinimą, susipažinti su sėkmingų kampanijų pavyzdžiais bei užmegzti ryšį su galimais partneriais. Su 2023 m. organizuoto renginio medžiaga galite susipažinti [čia](#). Šiomet „Info diena“ vyks sausio 31 – vasario 1 d.